

Εφετείο Θεσσαλονίκης 2569/1992,

Πηγή: Ε.Ε.Δ. 52/93 σελ. 380

Περίληψη: Εργατικό ατύχημα υπάρχει όταν ο μισθωτός υπέστη βλάβη σώματος ή υγείας ή απεβίωσε από βίαιη και αιφνίδια επενέργεια περιστατικού που συνδέεται με την εργασία. - Αξίωση χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης μπορεί να προβληθεί και επί εργατικού ατυχήματος κι αν ο παθών ήταν υποχρεωτικώς ασφαλισμένος στο Ι.Κ.Α., με την προϋπόθεση ότι αυτό οφείλεται σε πταίσμα του εργοδότη ή προστηθέντος απ' αυτόν προσώπου. - Κρίση του δικαστηρίου για τον καθορισμό του ποσού της εύλογης αποζημίωσης κατ' ελευθέρα εκτίμησης.

Κυριότερες διατάξεις: Ν. 551/1915, Α.Κ. άρθρα 298, 299, 932.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος ο κ. ΕΛ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

Εισηγητής ο κ. Ε. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ

Δικηγόροι οι κ.κ. Μ. Μοσχόπουλος, Φ. Γιαννούλης, Μ. Καζαμπάκας

Κατά τη διάταξη του άρθρου 1 του ν. 551/1915, που κωδικοποιήθηκε με το β.δ. της 24.7/25.8.1920 και διατηρήθηκε σε ισχύ με τη διάταξη του άρθρου 38 Εισ.Ν.Α.Κ., εργατικό ατύχημα υπάρχει όταν υπάλληλος ή εργάτης των επιχειρήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 2 του δ/τος υπέστη βλάβη του σώματος ή της υγείας του, ή απεβίωσε από βίαιη και αιφνίδια επενέργεια περιστατικού, που συνδέεται όμως με την εργασία, λόγω της εμφανίσεως κατά την εκδήλωσή της ή εξ αφορμής αυτής (Α.Π. 272/1979 ΝοΒ 27, 1283, Α.Π. 517/1960 ΕΕργΔ 20, 30, Α.Π. 879/1973 ΝοΒ 22, 357, Α.Π. 530/1978 ΝοΒ 27, 382, Ολ. Α.Π. 771/1975 ΝοΒ 24, 147, Α.Π. 649/1974 ΝοΒ 23, 184). 1/4πως προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων 298, 299 και 932 Α.Κ. η αξίωση χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ηθικής βλάβης, που οφείλεται στις ρητά από το νόμο οριζόμενες περιπτώσεις ένεκα ζημίας μη περιουσιακής, γενεσιουργό αιτία έχει την αδικοπραξία και μπορεί να προβληθεί και επί εργατικού ατυχήματος, με την έννοια που προαναφέρθηκε, και αν ο παθών εργάτης ή υπάλληλος ήταν υποχρεωτικώς ασφαλιστός στο Ι.Κ.Α., με την προϋπόθεση ότι αυτό οφείλεται σε πταίσμα του εργοδότη ή του κατά το άρθρο 922 Α.Κ. προστηθέντος από αυτόν προσώπου (Α.Π. 1283/1984 ΕΕργΔ 44, 694, Α.Π. 614/1971 ΝοΒ 20, 67, Α.Π. 630/1976 ΝοΒ 25, 16, Α.Π. 800/1978 ΝοΒ 27, 724, Α.Π. 19/1973 ΑρχΝ 24, 397, Εφ.Αθ. 9366/1988 Δνη 31, 1065). Εξάλλου, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 932 Α.Κ., λόγω αδικοπραξίας, ανεξάρτητα από την αποζημίωση για την περιουσιακή ζημία, το δικαστήριο μπορεί να επιδικάσει εύλογη κατά την κρίση του χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης. Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, το δικαστήριο κρίνει κατ' ελευθέραν εκτίμηση για τον καθορισμό του ποσού της χρηματικής ικανοποίησης, λόγω ηθικής βλάβης, του προσώπου που υπέστη σωματική κάκωση, λαμβάνοντας υπόψη την έκταση της προσγενόμενης σ' αυτόν σωματικής βλάβης, τον πόνο που δοκίμασε, τις ταλαιπωρίες τις οποίες υπέστη, την ηλικία του, το βαθμό του πταίσματος του εναγομένου υπαιτίου και της ιδίας αυτού συνυπαιτιότητας (Α.Π. 1336/1976 ΝοΒ 25, 205, Α.Π. 322/1969 ΝοΒ 17, 1178), την περιουσιακή, κοινωνική και επαγγελματική κατάσταση και θέση των διαδίκων μερών (Α.Π. 582/1967 ΝοΒ 16, 177, Α.Π. 276/1964). (...) Δυνάμει συμβάσεως παροχής εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ο ενάγων προσλήφθηκε από την πρώτη εναγομένη στις 14.10.1987, για να προσφέρει τις υπηρεσίες του κατά την περίοδο της εκκοκίσεως βάμβακος του έτους 1987 στο ευρισκόμενο εις Ν. Ημαθίας εκκοκιστήριο βάμβακος αυτής ως ταίστης στην υπερχειλίση. Την ίδια εργασία είχε προσφέρει ο ενάγων στο εν λόγω εκκοκιστήριο της πρώτης εναγομένης και κατά την εκκοκιστική περίοδο του βάμβακος του έτους 1986. Οι υπόλοιποι εναγόμενοι είχαν προστηθεί από την πρώτη εναγομένη στη θέση του διαχειριστή ο δεύτερος, στη θέση του μηχανικού βάρδιας ο τρίτος και στη θέση του συντηρητού μηχανικού οι τέταρτος και πέμπτος απ' αυτούς. Ο ενάγων προσέφερε τις ως άνω υπηρεσίες του υπό την άμεση επίβλεψη των τρίτου, τετάρτου και πέμπτου από τους εναγομένους, οι οποίοι επιπροσθέτως ανέθεσαν στην ενάγουσα, κατ' εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου της πρώτης εναγομένης, διαβιβασθείσαν σ' αυτούς από τον δεύτερο εναγόμενο και την εργασία του καθαρισμού των τριών (3) μηχανών καθαρισμού βάμβακος, χωρίς να φροντίσουν να τον ενημερώσουν ότι απαγορεύεται ο καθαρισμός τους όταν αυτές είναι σε λειτουργία. Έτσι, όταν στις 27.10.1987 και περί ώρα 14.00 οι άξονες μιας μηχανής καθαρισμού βάμβακος έπιασαν βαμβάκια, που έπρεπε να καθαριστούν, ο ενάγων, χωρίς προηγουμένως οι τρίτος, τέταρτος και πέμπτος εκ των εναγομένων να θέσουν τη μηχανή εκτός λειτουργίας είτε από τον διακόπτη του κεντρικού πίνακα είτε από το λεβιέ του συγκεκριμένου τμήματος, επιχείρησε να απομακρύνει τα βαμβάκια, θέτοντας το αριστερό του χέρι, με το οποίο κρατούσε σύρμα, στο βάθος της χοάνης της μηχανής, η οποία βρισκόταν σε λειτουργία, με αποτέλεσμα να εγκλωβισθούν τα δάκτυλα της αριστεράς χειρός του μεταξύ των δύο (2) αξόνων της εν λόγω μηχανής και να υποστεί αυτός

συντριπτικά κατάγματα διαφύσεων βασικών φαλάγγων των δακτύλων II, III, IV και V της αριστεράς χειρός του, σύνθλιψη μαλακών μορίων και πολλαπλά τραύματα, θλαστικά τραύματα παλαμιαίας και ραχιαίας επιφανείας της ίδιας χειρός.

Για τον ως άνω βαρύτατο τραυματισμό του ενάγοντος οι δεύτερος, τρίτος, τέταρτος και πέμπτος εκ των εναγομένων κηρύχθηκαν ένοχοι και καταδικάστηκαν με απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Βεροίας σε ποινή φυλακίσεως 5 μηνών και 10 ημερών ο καθένας. Η επέλευση του προαναφερθέντος εργατικού ατυχήματος οφείλεται, κατά την κρίση του δικαστηρίου αυτού, σε μεγάλο βαθμού υπαιτιότητα των δευτέρου, τρίτου, τετάρτου και πέμπτου εκ των εναγομένων, για τις υπαίτιες πράξεις και παραλείψεις τους που προειπώθηκαν, και επί πλέον διότι επέτρεψαν τη λειτουργία της παραπάνω μηχανής χωρίς προστατευτικό κιγκλίδωμα-κάλυμμα ασφαλείας, που έχουν οι ίδιοι τύπου μηχανές. Ο ενάγων, προς αποκατάσταση της υγείας του, νοσηλεύθηκε στο Γενικό Νοσοκομείο Νάουσας κατά τα από... χρονικά διαστήματα. Έπειτα από όσα προειπώθηκαν, το δικαστήριο, εκτιμώντας ελεύθερα όλες τις συμπαρομαρτούσες στην προκείμενη υπόθεση περιστάσεις και λαμβάνοντας υπόψη την έκταση της προσγενομένης στον ενάγοντα σωματικής βλάβης, που ουσιαστικά ισοδυναμεί με αχρήστευση του αριστερού του χεριού, γι' αυτό και έγινε συνταξιούχος του Ι.Κ.Α. λόγω αναπηρίας με ποσοστό 51%, τον πόνο που δοκίμασε από την άνω σωματική βλάβη, τις ταλαιπωρίες τις οποίες υπέστη από τις ιατρικές επεμβάσεις στις οποίες υποβλήθηκε, τη διαρκή μείωση της προσωπικότητάς του που θα υφίσταται από το ακρωτηριασμένο χέρι του κατά την υπόλοιπη ζωή του (κατά το χρόνο του εργατικού αυχήματος ήταν 54 ετών), τη μεγάλου βαθμού αμέλεια των ανωτέρω εναγομένων, που είχαν προστηθεί στις θέσεις τους από την πρώτη εναγομένη, την περιουσιακή κατάσταση των διαδίκων, την κοινωνική, την επαγγελματική κατάσταση και θέση των τεσσάρων τελευταίων εναγομένων και του ενάγοντος, κρίνει ότι ο τελευταίος, από την πιο πάνω σωματική κάκωση, υπέστη ηθική βλάβη και ότι η προς αποκατάσταση αυτής εύλογη χρηματική ικανοποίηση πρέπει, με βάση τους κανόνες της κοινής πείρας και της λογικής, να οριστεί στο ποσό των 960.000 δραχμών. Επομένως αυτά δεχθείσα και η εκκαλούμενη απόφαση και με βάση αυτά αχθείσα σε μερική ως προς το άνω ποσό παραδοχή της αγωγής ως βάσιμης και από ουσιαστική άποψη, απαγγέλλοντας συγχρόνως και προσωπική κράτηση διάρκειας οκτώ (8) μηνών σε βάρος των δευτέρου, τρίτου, τετάρτου και πέμπτου εκ των εναγομένων ως μέσον αναγκαστικής εκτελέσεως της καταψηφιστικής της διατάξεως, ορθώς το νόμο ερμήνευσε και εφήρμοσε και σωστά τις αποδείξεις εξετίμησε, γι' αυτό και οι τα αντίθετα υποστηρίζοντες λόγοι εφέσεως πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι, όπως και αυτή η έφεση στο σύνολό της, αφού μ' αυτήν δεν υποβάλλεται κανένα άλλο παράπονο κατά της εκκαλουμένης αποφάσεως. Τα δικαστικά έξοδα του ενάγοντος για τον παρόντα δεύτερο βαθμό της δικαιοδοσίας πρέπει να επιβληθούν σε βάρος των εναγομένων, που ηττήθηκαν (άρθρα 176 και 183 Κ.Πολ.Δ.).